

svarer til den, der er valgt i forbindelse med påbud og forbud efter miljøbeskyttelseslovens § 24, hvor det følger af § 63, at der skal gives erstatning i forbindelse med forbud og påbud vedrørende bestående lovlige forhold, og den findes også rimelig ud fra den betragtning, at nødvendigheden af de pågældende indgreb udelukkende skyldes de geologiske forhold på stedet, som ejeren ikke har nogen indflydelse på, og normalt heller ikke havde nogen mulighed for at vide noget om ved køb af ejendommen.

At indgrebene foretages mod erstatning medfører endvidere, at det ikke er nødvendigt at påvise, hvor stor nitratudvaskning hver enkelt ejendom i et område bidrager med. Derimod skal den nødvendige dokumentation være til stede til påvisning af at området som helhed bidrager med en for stor belastning. Det vil således være muligt, hvis det konkret er mest hensigtsmæssigt, at fordele den nødvendige reduktion i kvælstofudledningen »skævt« mellem de forskellige ejendomme i området.

De ønskede resultater vil formodentlig kunne opnås ved alene at pålægge ejeren rådighedsindskrænkninger, og der synes ikke behov for at kunne ekspropriere arealer. Da det er en betingelse, at ekspropriation af selve arealet skal være nødvendig for at opnå formålet, er der således ikke medtaget en sådan regel i forslaget.

Det foreslås desuden i stk. 2 som anbefalet af Drikkevandsudvalget, at der ved afgørelse af, om der skal pålægges dyrkningsrestriktioner m.v., anvendes den samme procedure som i øvrigt anvendes ved ekspropriation efter miljøbeskyttelsesloven, nemlig proceduren i lov om offentlige veje § 45 (forarbejder og undersøgelser) og §§ 47-49 (åstedsforretning og ekspropriationsbeslutning).

Det er i lovforslaget præciseret, at det er amtsrådet eller kommunalbestyrelsen, der udfører de opgaver, som i medfør af reglerne i § 45 og §§ 47-49 i lov om offentlige veje er tillagt vejbestyrelserne.

Det er miljøbeskyttelseslovens almindelige regler om erstatningsfastsættelse m.v. som foreslås at skulle finde anvendelse. Disse findes i lovens § 61, stk. 2, som henviser til reglerne herom i lov om offentlige veje. Det følger af disse regler, at hvis der pålægges intensive rådighedsindskrænkninger kan såvel grundejeren som myndigheden over for taksationskommissionen kræve hele ejendommen afstået (den såkaldte ekstentionsret). Betingelsen for, at ejeren kan kræve, at myndigheden overtager ejendommen er, at ejendommen ikke skønnes hensigtsmæssigt at kunne bevares om selvstændig ejendom eller udnyttes på rime-

lig måde. Betingelsen for, at myndigheden kan kræve ejendommen afstået, er, at erstatningen for ejendommens værdiforringelse skønnes at komme til at stå i åbenbart misforhold til restejendommens værdi. I begge tilfælde er det taksationsmyndighederne, der skønner, om betingelserne er opfyldt. Der lægges i reglerne stor vægt på en grundig høring af parterne, og at de har fået lejlighed til at kommentere, det grundlag, som erstatningen skal baseres på. Såfremt erstatningen for ejendommens værdiforringelse skønnes at komme til at stå i åbenbar misforhold til restejendommens værdi, har ejeren mulighed for at modificere sit erstatningskrav for herved at undgå, at myndigheden kræver ejendommen overtaget. Klageinstans er over-taksationskommissionen, og i givet fald kan der herefter anlægges sag ved domstolene.

Reglerne om erstatningsfastsættelse og herunder om ekstentionsretten gælder generelt på miljøbeskyttelseslovens område, og finder således også anvendelse ved rådighedsindskrænkninger og delekspropriationer, der pålægges i forbindelse med spildevandsanlæg eller affaldsbehandlings- og deponeringsanlæg, jf. lovens § 58, samt de forbud og påbud, der meddeles efter lovens § 24 (der som nævnt kunne anvendes til at pålægge i hvert fald en del af de rådighedsindskrænkninger, som den nye bestemmelse vil omfatte).

De samme regler gælder også i en række andre love på miljøområdet, hvorefter der kan pålægges rådighedsindskrænkninger eller foretages delvis ekspropriation. De gælder således efter planloven, vandforsyningsloven, vandløbsloven og naturbeskyttelsesloven.

Til nr. 3

Bestemmelsen omhandler spørgsmålet om, hvem der skal betale erstatning for de rådighedsindskrænkninger m.v., der besluttes efter § 26 a.

Det følger af miljøbeskyttelseslovens § 61, at erstatning fastsættes og udbetales efter reglerne i lov om offentlige veje, og at størrelsen i tilfælde af uenighed fastsættes af taksationsmyndighederne.

Efter den foreslåede § 64 a skal erstatning efter § 26 a betales af den myndighed, der har truffet beslutningen eller, hvis kommunalbestyrelsen har givet samtykke hertil, helt eller delvist af det eller de vandforsyningsanlæg, der har fordel af beslutningen. Vandforsyninger, der har fordel af beslutningen, kan således blive pålagt at betale eller bidrage til betalingen også selv om de ikke selv har anmodet om beslutningen efter § 26 a, hvis kommunalbestyrelsen har givet samtykke til det. Hvis amt eller kommune agter at